

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 85/2017

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Γ΄

Συνεδρίαση της 5^{ης} Απριλίου 2017

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Βασιλική Δούσκα, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη:

Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Παναγιώτης
Παναγιωτουνάκος, Νίκη Μαριόλη, Κωνσταντίνος
Κατσούλας, Αθηνά Αλεφάντη, Βασιλική
Παπαθεοδώρου, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής:

Γεώργιος Σινάνης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Υπ' αριθμ. πρωτ. Φ.12/2893/8140/Δ1/18-1-2017
έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Σπουδών Πρωτοβάθμιας και
Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης / Διεύθυνσης Σπουδών Προγραμμάτων &
Οργάνωσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης - Τμήματος Γ΄ Μαθητικής Μέριμνας
& Σχολικής Ζωής, του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται: α) εάν επιτρέπεται μαθητής δημοτικού
σχολείου, να είναι ταυτόχρονα εγγεγραμμένος σε δύο σχολεία και να φοιτά 6
(έξι) ημέρες τον μήνα σε σχολική μονάδα της περιφέρειας του τόπου κατοικίας

του πατέρα του στον Χολαργό Αττικής, κατά τις οποίες ο πατέρας ασκεί το δικαίωμα επικοινωνίας με το τέκνο του σύμφωνα με δικαστική απόφαση και τις υπόλοιπες, στην σχολική μονάδα στην οποία είναι ήδη εγγεγραμμένος στην Θεσσαλονίκη, ήτοι στον τόπο κατοικίας της μητέρας του, η οποία έχει και την επιμέλειά του, β) σε αρνητική περίπτωση εάν μπορεί να τύχει αναλογικής εφαρμογής η υπ' αριθμ. Φ.4/155/Γ1/1237/11-9-1996 (Β'893) Υπουργική Απόφαση, η οποία αφορά στην φοίτηση των μαθητών Ρομά.

Επί του ως άνω ερωτήματος, το Γ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας δίδεται το ακόλουθο πραγματικό και υποβάλλεται το εξεταζόμενο ερώτημα κατ' επίκληση διατάξεων που τίθενται κατωτέρω:

1. Ο Δ.Κ., διαζευγμένος γονέας του Ε.Κ., μαθητή της Ε' τάξης του δημοτικού, ζήτησε να φοιτά το τέκνο του για έξι ημέρες τον μήνα, (κατά τις οποίες σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 110/2012 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών ασκεί το δικαίωμα επικοινωνίας με το τέκνο του) στο 4^ο δημοτικό σχολείο Χολαργού, όπου είναι και ο τόπος κατοικίας του ιδίου και τις υπόλοιπες ημέρες στο 31^ο Δημοτικό σχολείο Θεσσαλονίκης, στο οποίο είναι κανονικά εγγεγραμμένο το τέκνο του και φοιτά, ήτοι στον τόπο κατοικίας της μητέρας του, η οποία έχει και την επιμέλειά του σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση.

2. Επειδή δεν ικανοποιήθηκε το αίτημά του, ο Δ.Κ. προσέφυγε στον Συνήγορο του Πολίτη (Κύκλο Δικαιωμάτων Παιδιού) ο οποίος προτείνει πλην άλλων, στα πλαίσια υλοποίησης της προαναφερθείσας απόφασης του Μ.Π.Α. και προκειμένου να μην στερείται ο ανωτέρω μαθητής μέρος της βασικής εκπαίδευσής του, να προβούν οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων σε αναλογική εφαρμογή της υπ' αριθμ. Φ4/155/Γ1/1237/11-9-1996 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β'893) η οποία αφορά τους μετακινούμενους μαθητές Ρομά.

3. Κατά της ανωτέρω απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών ασκήθηκε έφεση από τον Δ.Κ., η οποία εκδικάσθηκε ενώπιον του Εφετείου Αθηνών στις 22-9-2016 και αναμένεται η δημοσίευση της σχετικής απόφασης, ενώ η μητέρα του ανωτέρω τέκνου κατέθεσε αίτηση μεταρρύθμισης της ίδιας απόφασης του Μ.Π.Α., δικάσιμος της οποίας είχε προσδιορισθεί η 14^η Φεβρουαρίου 2017, από την οποία στην συνέχεια παραιτήθηκε πριν την συζήτηση της, όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. 57Π/14-2-2017 πρακτικό παραίτησης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

Κατόπιν των ανωτέρω υπεβλήθη το εξεταζόμενο ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο

4. Στα άρθρο 1 του ν. **3068/2002** «*Συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις, προαγωγή των δικαστών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων στο βαθμό του συμβούλου Επικρατείας και άλλες διατάξεις*» (Α'274), ορίζονται πλην άλλων και τα εξής:

«Άρθρο 1

Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει. Δεν είναι δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του παρόντος και δεν εκτελούνται οι εκτελεστοί τίτλοι που αναφέρονται στις περιπτώσεις των εδαφίων γ'-ζ' της παρ.2 του άρθρου 904 Κ.ΠΟΛ.Δ. πλην των κηρυχθεισών εκτελεστών αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων.

5. Στο άρθρο 4 του ν. **1566/1985** «*Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις*» (Α' 167), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής :

«Άρθρο 4

Δημοτική εκπαίδευση.

1. Σκοπός του δημοτικού σχολείου είναι η πολύπλευρη πνευματική και σωματική ανάπτυξη των μαθητών μέσα στα πλαίσια που ορίζει ο ευρύτερος σκοπός της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ειδικότερα, το δημοτικό σχολείο βοηθεί τους μαθητές: α) να διευρύνουν και αναδιατάσσουν τις σχέσεις της δημιουργικής τους δραστηριότητας με τα πράγματα, τις καταστάσεις και τα φαινόμενα που μελετούν. β)

2. Η φοίτηση στο δημοτικό σχολείο είναι εξαετής και περιλαμβάνει τις τάξεις Α΄, Β΄, Γ΄, Δ΄, Ε΄ και ΣΤ΄.....

4. Τα δημοτικά σχολεία, ανάλογα με τον αριθμό των οργανικών θέσεων των δασκάλων, είναι μονοθέσια έως εξαθέσια ή δωδεκαθέσια.....

6. Η οργανικότητα των δημοτικών σχολείων προσδιορίζεται από την αναλογία είκοσι πέντε (25) μαθητών προς ένα (1) δάσκαλο για τα μονοθέσια και διθέσια και για τα λοιπά τριάντα (30) μαθητών προς ένα (1) δάσκαλο, ως εξής:

7.

11. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με:

α) την οργάνωση και λειτουργία των δημοτικών σχολείων,

β) την εγγραφή, μετεγγραφή και κατάταξη των μαθητών.

γ)

στ) την αξιολόγηση των μαθητών, την οργάνωση της μαθητικής ζωής και το γενικό πλαίσιο των σχολικών εκδηλώσεων και

ζ) κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία των δημοτικών σχολείων.....».

6. Στα άρθρα 1, 7, 8 και 11 του π.δ. 201/1998 «Οργάνωση και λειτουργία Δημοτικών Σχολείων» (Α' 161) που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της περιεχόμενης στο άρθρο 4 παρ. 11 του ν. 1566/1985 νομοθετικής εξουσιοδότησης, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής :

« Άρθρο 1

1. Κάθε δημόσιο δημοτικό σχολείο έχει δική του Σχολική Περιφέρεια και σ' αυτό φοιτούν οι μαθητές που διαμένουν στην περιφέρειά του.....».

«Άρθρο 7

Εγγραφές μαθητών

1. Στην πρώτη τάξη εγγράφονται υποχρεωτικά όσοι μαθητές συμπληρώνουν τη νόμιμη ηλικία. Οι εγγραφές πραγματοποιούνται από 1 μέχρι 15 Ιουνίου του προηγούμενου σχολικού έτους, με την επιφύλαξη της παρ. 4 α του παρόντος άρθρου. Στις υπόλοιπες τάξεις οι μαθητές εγγράφονται αυτεπάγγελτα μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 9 αυτού του Π.Δ., η δε μετακίνηση μαθητών από σχολείο σε σχολείο γίνεται με τη διαδικασία των μετεγγραφών. 2. ...».

« Άρθρο 8

Μετεγγραφές μαθητών

1. Μετεγγραφές μαθητών από σχολείο σε σχολείο επιτρέπονται αν συντρέχουν οι παρακάτω λόγοι: α. Κατάργηση ή συγχώνευση του σχολείου, στο οποίο ο μαθητής είναι εγγεγραμμένος, οπότε η μετεγγραφή γίνεται χωρίς την αίτηση του γονέα. β. Ίδρυση νέου σχολείου στην περιοχή της κατοικίας του μαθητή, οπότε, αφού γίνει ο καθορισμός των ορίων της σχολικής περιφέρειας του νέου σχολείου, η μετεγγραφή είναι υποχρεωτική και γίνεται χωρίς αίτηση του γονέα ή του κηδεμόνα. γ. Όταν συντρέχουν έκτακτοι λειτουργικοί λόγοι (αποσυμφόρηση του σχολείου ως προς τον αριθμό των μαθητών κ.ά.), ύστερα από απόφαση του αρμόδιου Προϊσταμένου Δ/νσης ή Γραφείου Εκπ/σης, σε συνεργασία με τους Διευθυντές. Στην περίπτωση αυτή η μετεγγραφή γίνεται χωρίς την αίτηση του γονέα, με βάση προκαθορισμένα κριτήρια που ορίζονται σε κοινή σύσκεψη του προϊσταμένου με το δ/ντή και το σύλλογο διδασκόντων. δ. Μετοίκηση της οικογένειας του μαθητή, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα από το γονέα στην αίτηση μετεγγραφής, οπότε μαζί με την αίτηση υποβάλλεται και υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/86. ε..... θ. Αλλαγή κατοικίας του μαθητή για σοβαρούς οικογενειακούς λόγους που εκτιμώνται από το σύλλογο διδασκόντων ή από τον αρμόδιο Προϊστάμενο όταν ο σύλλογος διδασκόντων αδυνατεί να ικανοποιήσει το σχετικό αίτημα. ι.....

2. Την αίτηση μετεγγραφής υποβάλλει στο διευθυντή του σχολείου ένας από τους γονείς του μαθητή. Στην περίπτωση που υπάρχει δήλωση στο σχολείο ότι οι γονείς βρίσκονται σε διάσταση ή ότι ο μαθητής προστατεύεται από άλλο πρόσωπο, δεκτή γίνεται η αίτηση αυτού που έχει την επιμέλεια του παιδιού, η οποία αποδεικνύεται με την υποβολή αντιγράφου της απόφασης του δικαστηρίου, ανεξαρτήτως βαθμού, ή ένορκης βεβαίωσης.

3. Σε εξαιρετικές και απρόβλεπτες περιπτώσεις μετεγγραφή γίνεται με έγκριση του Προϊσταμένου Δ/νσης ή του Γραφείου Π.Ε., ο οποίος αποφασίζει αφού εκτιμήσει τους λόγους για τους οποίους ζητείται η μετεγγραφή.

4. Η παραλαβή της αίτησης και η όλη διαδικασία γίνεται με ευθύνη του διευθυντή του σχολείου. Το αποδεικτικό μετεγγραφής καταχωρίζεται στο Βιβλίο Πιστοποιητικών Σπουδών και αποστέλλεται υπηρεσιακά, μαζί με τα σχετικά για την επίδοση του μαθητή έντυπα, στο δ/ντή του νέου σχολείου, ο οποίος υποχρεούται να ενημερώσει ότι το παρέλαβε. Μέχρι να φτάσει το αποδεικτικό, ο μαθητής γίνεται δεκτός με βάση το υπηρεσιακό σημείωμα που του χορηγείται, όταν κατατίθεται η αίτηση μετεγγραφής.....

5. Όταν η αίτηση μετεγγραφής υποβάλλεται μετά τις 15 Μαΐου, ο μαθητής γίνεται δεκτός στο νέο σχολείο μόνο με το υπηρεσιακό σημείωμα, ενώ ο τίτλος εκδίδεται την προβλεπόμενη ημερομηνία από το διευθυντή του σχολείου προέλευσης. Στο υπηρεσιακό σημείωμα θα αναγράφεται ότι ο τίτλος θα εκδοθεί από το σχολείο προέλευσης, επειδή η αίτηση υποβλήθηκε μετά τις 15 Μαΐου και ότι το αποδεικτικό μετεγγραφής, που θα αφορά τη φοίτηση του μαθητή κατά το επόμενο διδακτικό έτος, θα εκδοθεί μετά την ημερομηνία χορήγησης των τίτλων στους μαθητές. Στις καταστάσεις που συμπληρώνονται στο τέλος του έτους, οι παραπάνω μαθητές υπολογίζονται σ' αυτές του σχολείου προέλευσης.

6. Μαθητής ο οποίος για σοβαρούς οικογενειακούς ή άλλους λόγους εγκαθίσταται προσωρινά στην περιφέρεια σχολείου άλλου νομού για διάστημα μικρότερο των δύο (2) μηνών, γίνεται δεκτός για φοίτηση με βάση τη βεβαίωση της μαθητικής του κατάστασης, την οποία εκδίδει ο διευθυντής του σχολείου όπου είναι εγγεγραμμένος, ύστερα από σχετική αίτηση που υποβλήθηκε σύμφωνα με την παράγραφο 2 αυτού του άρθρου. Ο πρώην νομός Αττικής, ανεξάρτητα από τη διοικητική του διαίρεση, θεωρείται ενιαίος νομός Αν η παραμονή του μαθητή παραταθεί πέραν του διμήνου, εκδίδεται πιστοποιητικό μετεγγραφής.

7. Αιτήσεις μετεγγραφής για το επόμενο σχολικό έτος γίνονται δεκτές μετά την 1η Ιουνίου. Στην περίπτωση αυτή το αποδεικτικό μετεγγραφής εκδίδεται μετά την ημερομηνία χορήγησης των τίτλων στους μαθητές.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται τα θέματα των μετεγγραφών τέκνων μετακινούμενων πολιτών και ορίζονται τα σχετικά έντυπα.

«Άρθρο 11

Παιδαγωγικές συναντήσεις έλεγχος προόδου - έλεγχος φοίτησης

1. Παιδαγωγικές συναντήσεις έλεγχος προόδου

α. Οι παιδαγωγικές συναντήσεις των εκπ/κών για θέματα αγωγής και αξιολόγησης των μαθητών, καθώς και οι συναντήσεις με τους γονείς πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και ευθύνη του Δ/ντή και εντάσσονται στον ετήσιο και τριμηνιαίο προγραμματισμό των δραστηριοτήτων του σχολείου, ο οποίος γνωστοποιείται στο Σχολικό Σύμβουλο. Στις συναντήσεις αυτές μπορεί να μετέχει και ο Σχολικός Σύμβουλος.

β. Οι γονείς των μαθητών ενημερώνονται κατά το μήνα Σεπτέμβριο από το δάσκαλο της τάξης ή και από το διευθυντή για το ωρολόγιο πρόγραμμα, και για θέμα που αφορά τη λειτουργία του σχολείου, τη διδακτική πράξη, τη συμμετοχή των παιδιών στη μαθησιακή διαδικασία, την οργάνωση της τάξης, τις απαιτήσεις του σχολείου, τις προσδοκίες των γονέων και άλλα συναφή θέματα.

γ.

2. Έλεγχος φοίτησης

α. Η φοίτηση των μαθητών παρακολουθείται από το δάσκαλο της τάξης, καταγράφονται οι καθημερινές απουσίες και για το θέμα υπάρχει αλληλοενημέρωση οικογένειας - σχολείου. Ο δάσκαλος της τάξης φροντίζει να κατατίθενται από τους γονείς στο σχολείο τα στοιχεία που ζητούνται από το διευθυντή για τη δικαιολόγηση των απουσιών.

β. ...».

7. Στα άρθρα 51, 52, 56, 1510, 1512, 1513, 1514 και 1518 του **Αστικού Κώδικα** ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής :

«Άρθρο 51

Κατοικία

Το πρόσωπο έχει κατοικία τον τόπο της κύριας και μόνιμης εγκατάστασής του. Κανένας δεν μπορεί να έχει συγχρόνως περισσότερες από μία κατοικίες....».

«Άρθρο 52

Η κατοικία διατηρείται εωσότου αποκτηθεί νέα.».

«Άρθρο 56

Ο ανήλικος που τελεί υπό γονική μέριμνα έχει κατοικία την κατοικία των γονέων του ή του γονέα που ασκεί μόνος του τη γονική μέριμνα. Αν τη Γονική μέριμνα ασκούν και οι δύο γονείς χωρίς να έχουν την ίδια κατοικία, ο ανήλικος έχει κατοικία την κατοικία του γονέα με τον οποίο συνήθως διαμένει.».

«Άρθρο 1510

Η μέριμνα για το ανήλικο τέκνο είναι καθήκον και δικαίωμα των γονέων (γονική μέριμνα) οι οποίοι την ασκούν από κοινού. Η γονική μέριμνα περιλαμβάνει την επιμέλεια του προσώπου, ...».

« Άρθρο 1512

Σε περίπτωση διαφωνίας

Αν οι γονείς διαφωνούν κατά την άσκηση της γονικής μέριμνας, και το συμφέρον του τέκνου επιβάλλει να ληφθεί απόφαση, αποφασίζει το δικαστήριο.».

«Άρθρο 1513

Διαζύγιο ή ακύρωση του γάμου

Στις περιπτώσεις διαζυγίου η ακύρωσης του γάμου και εφόσον ζουν και οι δύο γονείς, η άσκηση της γονικής μέριμνας ρυθμίζεται από το δικαστήριο.....».

«Άρθρο 1514

Διακοπή της συμβίωσης

Οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις όπου υπάρχει διακοπή της συμβίωσης των συζύγων.».

«Άρθρο 1518

Επιμέλεια του προσώπου

Η επιμέλεια του προσώπου του τέκνου περιλαμβάνει ιδίως ..., τη μόρφωση και την εκπαίδευσή του, καθώς και τον προσδιορισμό του τόπου της διαμονής του. ... ».

8. Στην υπ' αριθμ. **Φ4/155/Γ1/1237/11-9-1996** απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Καθιέρωση κάρτας φοίτησης τσιγγανοπαίδων» (Β' 893), ορίζονται τα εξής:

«1. Οι τσιγγάνοι μαθητές του δημοτικού σχολείου με την έναρξη του διδακτικού έτους εγγράφονται στο κανονικό Βιβλίο Μητρώου, εφόσον έχουν προσκομίσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Συγχρόνως χορηγείται σε αυτούς ειδική κάρτα φοίτησης (συνημμένο υπόδειγμα), στην οποία θα αναγράφονται τα στοιχεία τους και θα βεβαιώνεται η εγγραφή και φοίτηση τους στο συγκεκριμένο σχολείο. Η κάρτα αυτή θα συνοδεύει το μαθητή στις περιπτώσεις ξαφνικής αλλαγής σχολείων εξαιτίας αλλαγής του τόπου κατοικίας τους, κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, εφόσον με υπαιτιότητα των γονέων δεν έχει ακολουθηθεί η κανονική διαδικασία μετεγγραφής.

2. Όταν οι παραπάνω μαθητές προσέρχονται σε άλλο σχολείο για φοίτηση κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους χωρίς αποδεικτικό μετεγγραφής, για τους λόγους που παραπάνω αναφέρθηκαν, δεν εγγράφονται στο Βιβλίο Μητρώου και Προόδου, αλλά σε ειδικό Μητρώο. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται όσες φορές οι τσιγγάνοι μαθητές αλλάζουν απρόβλεπτα σχολείο κατά τη διάρκεια του ίδιου διδακτικού έτους. Το σχολείο που θα χρειασθεί να εκδώσει τίτλο, στο τέλος του διδακτικού έτους, επικοινωνεί με τα προηγούμενα σχολεία φοίτησης του μαθητή κατά το έτος αυτό, τα οποία φαίνονται στην κάρτα φοίτησης και ενημερώνονται για την προηγούμενη επίδοση του μαθητή με τα φύλλα ημερήσιου ελέγχου, τα οποία ζητά να αποσταλούν μαζί με το κανονικό αποδεικτικό μετεγγραφής.

3. Σε περίπτωση κατά την οποία από κανένα σχολείο δεν προκύπτει η επίδοση μαθητή δημοτικού σχολείου, αυτός υποβάλλεται σε σχετική εξέταση από την επιτροπή που προβλέπεται από την παράγραφο 2 του άρθρου 2 του Π.Δ.121/95 (ΦΕΚ 75Α).».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

9. Κατά τα άρθρα 51, 52 και 56 του Αστικού Κώδικα κάθε πρόσωπο έχει μία μόνο κατοικία, ο δε ανήλικος έχει κατοικία την κατοικία των γονέων του που ασκούν τη γονική μέριμνα. Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 1510 του ΑΚ, η γονική μέριμνα για το ανήλικο τέκνο, είναι καθήκον και δικαίωμα

των γονέων, οι οποίοι την ασκούν από κοινού, περιλαμβάνει δε την επιμέλεια του προσώπου, την διοίκηση της περιουσίας και την εκπροσώπηση του τέκνου σε κάθε υπόθεση ή δικαιοπραξία ή δίκη που αφορούν το πρόσωπο ή την περιουσία του.

Κατά τις διατάξεις των άρθρων 1512, 1513 και 1514 του ίδιου Κώδικα, στις περιπτώσεις που υπάρχει διακοπή της συμβίωσης των συζύγων, την άσκηση της γονικής μέριμνας, εφ' όσον αυτοί διαφωνούν, ρυθμίζει το δικαστήριο. Κατά τη διάταξη δε, του άρθρου 1518 παρ. 1 του ΑΚ, η επιμέλεια του προσώπου του τέκνου περιλαμβάνει ιδίως την ανατροφή, την επίβλεψη, την μόρφωση και την εκπαίδευσή του, καθώς και τον προσδιορισμό του τόπου διαμονής του.

10. Κατά την έννοια των άρθρων 1 παρ. 1 και 7 παρ. 1 του π.δ. 201/1998, κάθε μαθητής μπορεί να εγγραφεί σε ένα μόνο δημοτικό σχολείο και συγκεκριμένα στο σχολείο του τόπου που οι γονείς του δηλώνουν ως τόπο κατοικίας του ή στον τόπο κατοικίας του γονέα ο οποίος έχει την επιμέλειά του, η δε μετακίνησή του από σχολείο σε σχολείο γίνεται με την διαδικασία των μετεγγραφών. Η ισχύουσα νομοθεσία δεν προβλέπει την δυνατότητα εγγραφής μαθητή ταυτόχρονα σε δύο σχολικές μονάδες. Στο άρθρο 8 του π.δ. 201/1998 προβλέπεται μόνο η δυνατότητα μετεγγραφής μαθητή που έχει εγγραφεί σε κάποιο δημοτικό σχολείο σε νέο, όπως δε σαφώς συνάγεται από τους χρησιμοποιούμενους όρους «εγγραφή» (κατ' άρθρο 7), «μετεγγραφή» (κατ' άρθρο 8), επιτρέπεται μόνον η διαγραφή του μαθητή από τη σχολική μονάδα στην οποία έχει εγγραφεί και η εγγραφή του σε άλλη, όχι όμως η παράλληλη εγγραφή του και φοίτηση και σε άλλη σχολική μονάδα. (Σχ. Γνωμ. ΝΣΚ 167/2016). Λαμβανομένων δε υπόψιν των σκοπών που εξυπηρετούνται με τις διατάξεις τόσο του άρθρου 11 του ανωτέρω π.δ. (παιδαγωγικές συναντήσεις των εκπαιδευτικών για θέματα αγωγής και αξιολόγησης μαθητών, έλεγχος φοίτησης, ενημέρωση των γονέων από τον δάσκαλο της τάξης, αντιμετώπιση προβλημάτων τα οποία μπορεί να δημιουργηθούν μέσα σε μία τάξη, προγραμματισμός δραστηριοτήτων, κλπ) όσο και του άρθρου 4 του ν. 1566/1985 (καθορισμός οργανικότητας δημοτικών σχολείων με βάση τους εγγεγραμμένους μαθητές, πρόβλεψη θέσεων διδασκάλων κλπ), πρόκειται για συνειδητή επιλογή του νομοθέτη που συνδέεται με τους

σκοπούς της σχολικής αγωγής και οργάνωσης αυτής και όχι περί αβλεψίας. Οι ρυθμίσεις αυτές άλλωστε, είναι σύμφωνες με την Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του παιδιού, καθόσον αποβλέπουν πρωτίστως στο συμφέρον του παιδιού. Ειδικότερα, μόνο ένα σταθερό και οικείο σχολικό περιβάλλον δημιουργεί αισθήματα ασφάλειας και αποδοχής στους μαθητές του δημοτικού σχολείου, με την ανάπτυξη σταθερών αλληλεπιδράσεων μεταξύ τους, ώστε να επιτευχθεί η ομαλή κοινωνικοποίηση αυτών, ενώ αντιθέτως, η σε μηνιαία βάση εναλλαγή σχολικού περιβάλλοντος για αυτούς, δεν θα μπορούσε να κριθεί παιδαγωγικά κατάλληλη.

11. Άλλωστε και η πρόβλεψη της παρ. 6 του άρθρου 8 του π.δ. 201/1998, η οποία ρυθμίζει την περίπτωση της προσωρινής φοίτησης σε άλλο σχολείο, όταν κάποιος μαθητής για σοβαρούς οικογενειακούς ή άλλους λόγους εγκαθίσταται προσωρινά στην περιφέρεια σχολείου άλλου νομού για διάστημα μικρότερο των δύο μηνών, οπότε και ο μαθητής γίνεται δεκτός για φοίτηση με βάση την βεβαίωση της μαθητικής του κατάστασης την οποία εκδίδει ο διευθυντής του σχολείου στο οποίο αυτός είναι εγγεγραμμένος, δεν έχει την έννοια της παράλληλης φοίτησης εναλλακτικά, αλλά της προσωρινής μετεγγραφής κατ' εξαίρεση και, στην συνέχεια, της επιστροφής του μαθητή στο σχολείο στο οποίο είναι κανονικά εγγεγραμμένος. Και σε αυτή την περίπτωση άλλωστε, εάν η παραμονή του μαθητή παραταθεί πέραν του διμήνου, ο μαθητής υποχρεωτικά μεταγράφεται στο νέο σχολείο.

12. Περαιτέρω και όλως εξαιρετικά για τους μαθητές Ρομά, οι οποίοι δεν διαμένουν σταθερά σε κάποια περιοχή, αλλά μετακινούνται, ρυθμίσθηκε με την υπ' αριθμ. Φ4/155/Γ1/1237/11-9-1996 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η διαδικασία μετεγγραφής αυτών από ένα σχολείο σε άλλο, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες αλλάζουν ξαφνικά τόπο κατοικίας κατά την διάρκεια του σχολικού έτους, και στις οποίες με υπαιτιότητα των γονέων δεν έχει ακολουθηθεί η κανονική διαδικασία μετεγγραφής. Και σε αυτή την περίπτωση άλλωστε πρόκειται για μετεγγραφή και όχι για ταυτόχρονη εγγραφή και παράλληλη φοίτηση σε δύο σχολεία.

13. Κατά το άρθρο 1 εδ. α' και β' του Ν. 3068/2002 το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις

δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει. Τέτοια απόφαση δεν είναι εκείνη που παρέχει τη βάση για την ικανοποίηση άλλων αξιώσεων του ενδιαφερομένου.

Οι αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων δύναται να δεσμεύσουν την διοίκηση, όταν αφορούν ζήτημα για το οποίο διαθέτουν την σχετική δικαιοδοσία (Η. Κουβαράς, «*Η Διοικητική δικαιοσύνη ως δικαιοτελεστική λειτουργία*», σελ. 37). Άλλωστε την σχετική αίτηση για τη διαδικασία που προβλέπει ο ν. 3068/2002, για τη συμμόρφωση της Διοίκησης με δικαστικές αποφάσεις, νομιμοποιείται να υποβάλει μόνον αυτός που ήταν διάδικος στη δίκη της υπόθεσης για την οποία εκδόθηκε η απόφαση προς την οποία δεν συμμορφώθηκε η διοίκηση, καθόσον η διαφορά επιλύεται και παράγεται εκτελεστότητα και κατ' επέκταση υποχρέωση προς συμμόρφωση, μόνον ως προς τους διαδίκους συγκεκριμένης υπόθεσης (Α.Π. 2/2013-Συμβ.) και αρμόδια αρχή να εκτελέσει την απόφαση της οποίας ζητείται η συμμόρφωση είναι η δικαστικώς κριθείσα ως υπόχρεη προς τούτο. Απόφαση η οποία δεσμεύει την διοίκηση κατά τα ανωτέρω δεν μπορεί να θεωρηθεί η απόφαση η οποία έχει εκδοθεί μεταξύ ιδιωτών και ρυθμίζει τις μεταξύ τους προσωπικές-οικογενειακές σχέσεις.

14. Στην προκειμένη περίπτωση ο Δ.Κ. επικαλούμενος την υπ' αριθμ. 110/2012 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία ρύθμισε τα της επιμελείας του τέκνου του, (η οποία ανατέθηκε στην μητέρα αυτού), όπως και το δικαίωμα επικοινωνίας του ιδίου με το τέκνο του, στα πλαίσια άσκησης της γονικής μέριμνας, ζητά να είναι εγγεγραμμένο το τέκνο του ταυτόχρονα σε δύο δημοτικά σχολεία, τόσο στην Θεσσαλονίκη, όπου κατοικεί αυτό με την μητέρα του, όσο και στον Χολαργό όπου κατοικεί ο ίδιος και να φοιτά σε αυτά εναλλάξ, ανάλογα με ποιόν γονέα είναι κάθε φορά.

Όπως προκύπτει από το σκεπτικό και διατακτικό της ανωτέρω απόφασης, αυτή κάνει σκέψεις και ρυθμίζει τις ημερομηνίες κατά τις οποίες θα γίνεται η

επικοινωνία του πατέρα με το τέκνο του και τον τρόπο παράδοσης και παραλαβής αυτού, ως τέτοιον δε όρισε, αυτόν της κατοικίας του τέκνου, χωρίς να ορίσει και τον τρόπο της επικοινωνίας. Κατά της ανωτέρω απόφασης ασκήθηκε έφεση από τον ίδιο, η οποία εκδικάσθηκε και αναμένεται η δημοσίευση της απόφασης του Εφετείου.

Στην ανωτέρω δίκη, διάδικοι ήταν οι γονείς του μαθητή και κατ' ουδένα τρόπο το Δημόσιο, το οποίο άλλωστε οφείλει να δέχεται και να ικανοποιεί στον δέοντα βαθμό, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τα σχετικά αιτήματα τα οποία υποβάλλονται νομίμως στα πλαίσια άσκησης της επιμέλειας, όπως και της γονικής μέριμνας (μετεγγραφή σε περίπτωση αλλαγής του τόπου της κατοικίας, του έχοντος την επιμέλεια του ανηλίκου τέκνου, ενημέρωση των γονέων κλπ), δεν υποχρεούται όμως σε περαιτέρω ενέργειες και δη *contra legem*, όπως προαναφέρθηκε.

15. Συμπερασματικά, δεν προβλέπεται και κατά συνέπεια, δεν μπορεί να είναι εγγεγραμμένος μαθητής δημοτικού σχολείου, ταυτόχρονα σε δύο σχολεία και να φοιτά σε αυτά εναλλακτικά. Όσον αφορά δε την δυνατότητα αναλογικής εφαρμογής της υπ' αριθμ. Φ4/155/Γ1/1237/11-9-1996 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία αφορά τους μαθητές Ρομά στην προκειμένη περίπτωση, το σχετικό ερώτημα υποβάλλεται αλυσιτελώς, καθόσον και σε αυτή την περίπτωση δεν πρόκειται για παράλληλη εναλλακτική φοίτηση, όπως ζητά εν προκειμένω ο Δ.Κ. για το ανήλικο τέκνο του, αλλά για αλλαγή σχολείου και μετεγγραφή.

Απάντηση

16. Κατά ακολουθίαν των προεκτεθέντων, στα τεθέντα ερωτήματα αρμόζουν, ομοφώνως, οι εξής απαντήσεις:

α) κατά τα άρθρα 1 παρ. 1 και 7 παρ. 1 του π.δ. 201/1998 κάθε μαθητής επιτρέπεται να εγγραφεί σε ένα και μόνο δημοτικό σχολείο, αυτό του τόπου κατοικίας του και στην συνέχεια, συντρεχουσών των νομίμων προϋποθέσεων, να μεταγραφεί σε άλλο. Η εγγραφή μαθητή σε δύο δημοτικά σχολεία ταυτόχρονα και η παράλληλη εναλλακτική φοίτηση σε αυτά, δεν προβλέπεται και δεν επιτρέπεται, ενόψει και των σκοπών που εξυπηρετούνται με τις διατάξεις, τόσο του άρθρου 11 του ανωτέρω π.δ. όσο και του άρθρου 4 του ν. 1566/1985,

β) το β' ερώτημα υποβάλλεται αλυσιτελώς, καθόσον και αυτή η περίπτωση την οποία ρυθμίζει η υπ' αριθμ. Φ4/155/Γ1/1237/11-9-1996 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αφορά αλλαγή σχολείου και μετεγγραφή μετακινούμενων μαθητών Ρομά και όχι ταυτόχρονη εγγραφή σε δύο σχολεία και παράλληλη εναλλακτική φοίτηση σε αυτά.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 12 - 4 -2017

Η Πρόεδρος

Βασιλική Δούσκα
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Γεώργιος Αρ. Σινάνης
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.